

Sotsiaalkaitseministri ...2023. a käskkirja nr ... „Sotsiaalkaitseministri 29.03.2023 käskkirjaga nr 53 kinnitatud toetuse andmise tingimuste „Laste ja perede toetamine“ 2023. a tegevuskava muutmine“

Lisa
Sotsiaalkaitseministri 29.03.2023 käskkirjaga nr 53 kinnitatud toetuse andmise tingimuste „Laste ja perede toetamine“
Lisa 2

TAT tegevuste detailne kirjeldus perioodil 01.01.2023–31.12.2023

Tegevus 2.1. Vanemlike oskuste arendamine ja toetamine ning laste riskikäitumise ennetamine

2.1.1. 0–2-aastaste laste vanematele vanemlusprogrammi arendamine

Eesmärk on luua toetavad meetmed lapseootel ja lapse saanud peredele, suurendada lapseootel ja väikelaste vanemate teadlikkust vanema rollist lapse arengu toetamisel ja tagada seeläbi abivajavate laste parem märkamine ning nende perede toetamine. Sekkumist soovitakse pakkuda ämmaemandate koduviitide ühe olulise jätkuna, kui kerkib esile vajadus pakkuda vanemlusprogrammi 0–2-aastaste laste vanematele, kelle puhul on hindamise põhjal leitud, et nad vajavad püsivamat nõustamist ja tuge väikelapse eest hoolitsemisel ja lapsevanemaks kasvamisel.

Projekti esimesel aastal tehakse ettevalmistusi sobiva sekkumisprogrammi testimiseks Eestis alates 2024. aastast. Selleks tehakse ja hangitakse sobiva programmi valiku alusanalüüs, et kaardistada võimalikke ennetus- ja sekkumisprogramme vanemluse toetamiseks sihtrühma kuuluvatele vanematele ja nende programmide rakendamiseks sobivaid viise. Vajaduse korral tellitakse ekspertarvamusi sobivate programmide kaardistamiseks ja soovitude saamiseks, et valida testimiseks sobiv programm.

Alusanalüüsist lähtuvalt valitakse sobivaim programm, mida arendatakse, kohandatakse ja täiendatakse vastavalt vajadustele. Vajaduse korral tellitakse ekspertarvamusi programmi kohandamiseks sihtrühma vajadusi arvestades.

Programmi testimiseks koostatakse projektiplaan ja planeeritakse elluviimine ning tehakse vajalike osapooltega kokkulepped programmi rakendamiseks alates 2024. aastast.

Alustatakse materjalide tõlgete hankimisega. Koostatakse programmi elluviimiseks spetsialistide väljaõppe koolituskava ja täiendkoolituste (sh mentorlus, kovisioonid, supervisioonid) plaan.

Disainitakse rakendamise testperioodiks programmi mõju hindamine ja rakendamise kvaliteedi jälgimise süsteem.

Programmi tutvustamiseks viiakse ellu teavitustegevusi spetsialistidele ning koostatakse pikemaajaline teavitustegevuste plaan aastateks 2024–2027.

Tegevuse elluviija: Tervise Arengu Instituut

Sihtrühm: ämmaemandad ja teised spetsialistid ehk tulevased programmi rakendajad, 0–2-aastaste laste vanemad

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil 01.01.2023–31.12.2023
1	Sobiva sekkumise valiku alusanalüüsi tegemine	2023	01.01.2023–30.06.2023
2	Programmi testimise süsteemi ja tööplaani väljatöötamine	2023	01.06.2023–31.10.2023
3	Programmi testimiseks andmete kogumise ja mõju-uuringu planeerimine	2023	01.07.2023–31.10.2023
4	Materjalide ja mõõtevahendite tõlkimine ja arendamine	2023–2027	01.07.2023–31.12.2023
5	Kohtumiste korraldamine programmi ekspertidega jt oluliste spetsialistidega	2023–2027	01.05.2023–31.12.2023
6	Programmi tutvustamiseks teavitustegevuste elluviimine ja pikemaajalise teavitustegevuste plaani koostamine 2024–2027	2023–2027	01.07.2023–31.12.2023
7	Projekti personali komplekteerimine	2023–2027	01.01.2023–01.06.2023

Näitaja	Näitaja nimetus	Sihttase tegevuskava aastal 2023	Sihttase (2027)	Selgitus
Väljundnäitaja	Uue vanemlusprogrammi väljaõppe saanud spetsialistide arv	0	48	Alates 2024. aastast saab väljaõppe igal aastal vähemalt 12 uut spetsialisti
Väljundnäitaja	Uue vanemlusprogrammi koolituse läbinud lapsevanemate arv	0	700	Alates 2024. aastast läbib koolituse: 100 osalejat – 2024. a 200 osalejat – 2025. a 300 osalejat – 2026. a 100 osalejat – 2027. a

2.1.2. Tõenduspõhiste sekkumiste väljatöötamine seni vanemlust toetavate teenustega vähem kaetud sihtrühmadele (sh 8–12-aastaste laste vanemad)

Esimesel projekti elluviimise aastal on eesmärk arendada välja ja/või kohandada sekkumine, mida testitakse kuni 12-aastaste laste vanematega, kelle lapsel on käitumisprobleemid ja/või diagnoositud aktiivsus- ja tähelepanuhäire (ATH), et toetada nende lapsevanemate toimetulekut vanema rollis. Sekkumise testimiseks kaardistatakse Eestis olemasolevad spetsialistide võrgustikud ja koostööpartnerid, kellega koostöös nende laste vanematele sekkumisprogrammi ellu viima hakatakse.

Alustatakse ATH diagnoosiga laste vanematele vanemlusprogrammi kohandamist eesti keelde. Esmalt testitavaks programmiks valitakse vanemlusprogramm „Invest in Play“, mis on alates 2022. aastast väljatöötamisel ja testimisel Taanis ja mille aluseks on maailmas enim tõendatud kasvatuspraktika. Töötatakse välja eestikeelsed materjalid (sh videod), võttes aluseks nimetatud programmi juhised, ja neid kohandatakse koostöös Eestis rakendatava tõendus põhise vanemlusprogrammi „Imelised aastad“ rahvusvaheliste mentoritega.

Programmi arendatakse vastavalt vajadusele (võttes aluseks saadud tagasiside ja tehtud uuringud), sealhulgas hangitakse materjalide ja juhendite ning hindamisinstrumentide tõlkeid ja videomaterjalide teostust. Vajaduse korral tellitakse ekspertarvamusi programmi kohandamiseks sihtrühma vajadustest lähtuvalt. Samuti arendatakse või kohandatakse täiendkoolitusi, et suurendada spetsialistide teadmisi ja oskusi programmi elluviimiseks. Alustatakse programmi testimiseks sobiva sihtrühma kaasamisega ja selleks vajalike teavitustegevustega.

Tegevuse elluviija: Tervise Arengu Instituut

Sihtrühm: vanemlusprogrammide grupijuhid, ATH diagnoosiga 2–12-aastaste laste vanemad

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil 01.01.2023–31.12.2023
1	Projekti personali komplekteerimine	2023	01.01.2023–31.03.2023
2	Programmi testimise süsteemi ja tööplaani väljatöötamine	2023	01.04.2023–31.07.2023
3	Programmi testimiseks andmete kogumise ja mõju-uuringu planeerimine	2023	01.04.2023–31.07.2023
4	Materjalide, sh videomaterjalide väljatöötamine	2023–2027	01.06.2023–31.12.2023
5	Kohtumiste korraldamine ekspertide ja spetsialistidega	2023–2027	01.01.2023–31.12.2023
6	Teavitustegevuste elluviimine (sh infoseminar ja e-kanalite täiendamine infoga)	2023–2027	01.08.2023–31.12.2023

7	Programmi rakendamise seotud spetsialistide täiendkoolituse läbiviimine	2023–2027	01.08.2023–31.12.2023
---	---	-----------	-----------------------

Näitaja	Näitaja nimetus	Sihttase tegevuskava aastal 2023	Sihttase (2027)	Selgitus
Väljundnäitaja	Uue vanemlusprogrammi väljaõppe saanud spetsialistide arv	0	36	Uue programmi rakendamiseks kaasatakse ja täiendkoolitatakse spetsialiste igal aastal
Väljundnäitaja	Uue vanemlusprogrammi koolituse läbinud lapsevanemate arv	0	400	Alates 2024. aastast läbib koolituse igal aastal 100 lapsevanemat

2.1.3. VEPA metoodika arendamine ja rakendamine

VEPA metoodikat kasutatakse 1.–6. klassi õpilaste hulgas, neist enamik on 1.–3. klassi õpilased. Metoodika on kohandamisel ja testimisel lasteaedade eelkooliealiste laste rühmades või liitrühmades (5–7-aastased lapsed). VEPA rakendamisse on kaasatud nii linna- kui maakoolid ja lasteaiad kõigist Eesti maakondadest ning nii eesti kui vene õppekeelega koolid.

Õpetajad võtavad osa kolmest VEPA metoodika koolituspäevast. Terve õppeaasta jooksul toetab algajat VEPA õpetajat VEPA mentor, kes aitab õpetajal kohandada metoodikat vastavalt laste vajadustele, märgata õnnestumisi ja planeerida järgnevat samm. Mentor teeb külastusi ning nõustab telefoni või e-kanalite kaudu.

VEPA metoodika eesti- ja venekeelset versiooni arendatakse vastavalt vajadusele (tagasiside ja uuringute põhjal), sealhulgas töötatakse välja, hangitakse, kohandatakse, tõlgitakse ja täiendatakse materjale, juhendeid ja hindamisinstrumente, vajaduse korral tellitakse eksperdiarvamusi, arendatakse või kohandatakse koolitusi vastavalt olukorrale, suurendatakse koolitajate pädevust (sh koosolekud ja täiendkoolitused). VEPA metoodika koolitajatele ja mentoritele korraldatakse väljaõppe ja täiendkoolitused (sh nõustamised, kvisioonid, supervisioonid), et suurendada koolitajate ja mentorite pädevust ja töö kvaliteeti ning tagada piisav regionaalset aspekti arvestav mentorite hulk.

VEPA metoodikaga liituvate koolide ja lasteaedade õpetajatele, tugipersonalile ja juhtkonnale viiakse läbi koolitusi, et laiendada uutesse haridusasutustesse ning jätkata osalevates haridusasutustes uute õpetajate kaasamisega. Huvi korral on juhtkonna koolitustele oodatud ka kohaliku omavalitsuse (edaspidi KOV) esindajad. Vajaduse korral tehakse tegevused vene keeles.

Mentorid nõustavad ja juhendavad õpetajaid kaugnõustamise teel, e-vahendite abil või haridusasutuses kohapeal.

Hinnatakse tulemusi sekkumiseelse ja -järgse andmekogumisega, tehes tunnivaatlusi, küsimustikke laste käitumise kohta, täidetakse hindamisküsimustikke, analüüsitakse tulemusi jms. Samuti hinnatakse VEPA protsessi, rakendamist ja mõju.

Arendatakse ja täiendatakse VEPA veebilehte. Tegevusi ja uudiseid kajastatakse sotsiaalmeedias.

Korraldatakse VEPA teavitusüritusi e-kanalite kaudu ja võimaluse korral kohtumistena.

Tegevuse elluviija: Tervise Arengu Instituut

Sihtrühm: põhikooli I ja II kooliastme õpilased, õpetajad, kooli tugispetsialistid ja juhtkond; lasteaedade eelkooliealiste laste rühma või liitrühma (5–7-aastased) lapsed, õpetajad, tugipersonal ja juhtkond

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil 01.01.2023–31.12.2023
1	Osalevate haridusasutuste (koolid, lasteaiad) väljaselgitamine ja kokkulepete sõlmimine	2023–2027	01.01.2023–30.09.2023
2	Koolitajate ja mentorite kaardistamine ja hankimine, lepingute sõlmimine	2023–2027	01.02.2023–31.10.2023
3	Õpetajate, tugipersonali ja juhtkonna esindajate infotunnid, koolitused jms üle Eesti	2023–2027	01.02.2023–30.11.2023
4	VEPA arendustegevused (sh kommunikatsioon, projektist väljumise strateegia jms)	2023–2027	01.01.2023–31.12.2023
5	Projekti personali komplekteerimine	2023–2027	01.01.2023–01.06.2023

Näitaja	Näitaja nimetus	Sihttase tegevuskava aastal 2023	Sihttase (2027)	Selgitus
Väljundnäitaja	Osalevate uute õpetajate arv	0	720 õpetajat	Igal aastal liitub VEPA metoodikaga 180 uut õpetajat

Tegevus 2.2. Mitmekülgse abivajadusega laste ja nende perede toetamine

Suure abivajadusega laste ja nende perede toetamiseks viiakse 2023. aastal ellu erinevaid tegevusi, mille eesmärk on arendada olemasolevaid meetmeid ja teenuseid ning koolitada teenusepakkujaid, samuti arendada uusi meetmeid spetsiifiliste vajadustega sihtrühmadele ja koolitada sellega seotud spetsialiste. Üheks eesmärgiks on ka laste kinnisesse asutusse paigutamise ennetamine.

Olemasolevate teenuste (kinnise lasteasutuse teenus (KLAT), mitmedimensiooniline pereteraapia (MDFP) ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus (SRT)) arendamine on oluline, et lastele pakutav teenus oleks vajaduspõhine ja et spetsialistidel, kes keeruliste sihtrühmadega tegelevad, oleksid vajalikud oskused laste ja perede abistamiseks. Lisaks teenuste arendamisele ja spetsialistide koolitamisele arendatakse välja hindamissüsteem, mille abil on võimalik paremini otsustada, millist riiklikku kompleksteenust peaks laps hakkama saama oma abivajadusest tulenevalt.

Seksuaalselt väärkoheldud laste ja kahjuliku seksuaalkäitumisega laste paremaks abistamiseks arendatakse lastemajas pakutavaid teenuseid, laste abistamiseks vajalikke hindamisvahendeid ja sihtrühmaga tegelevate spetsialistide pädevust. Korraldatakse vajalikud koolitused, õppereisid ja supervisioonid lastemaja töötajatele ning võrgustikku kuuluvatele spetsialistidele, et täiendada ja ühtlustada teadmisi ja abistamise meetodeid. Tõlgitakse eesti keelde ja hangitakse hindamisvahendid ja käsiraamatud, mis on vajalikud kahjuliku seksuaalkäitumisega laste ja noorte vajaduste hindamiseks, sekkumiste planeerimiseks ja abi osutamiseks. Korraldatakse täiendõpe (väliskoolitus või stažeerimine) ravimeeskondadele seksuaalse väärkäitumise ja parafiiliate alal, mis võimaldab pakkuda tõhusamat abi probleemse seksuaalkäitumisega noortele ja täiskasvanutele, et ennetada laste seksuaalset väärkohtlemist.

Tegevuse elluviija: Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet, Tervise Arengu Instituut

Sihtrühm: sihtrühma kuuluvad füüsiliselt, seksuaalselt või vaimselt väärkoheldud ja muu traumakogemusega lapsed, hooletusse jäetud lapsed, sünniperest eraldatud lapsed, psüühikahäirega lapsed, tõsise riskikäitumisega ja õigusrikkumisi toime pannud lapsed ning ennast või teisi kahjustava käitumisega lapsed, nende vanemad ja hooldajad, samuti nende laste ja peredega töötavad spetsialistid. Ennetustegevuste sihtrühm on laiemalt lapsed ja noored, samuti täiskasvanud, kes võivad lapsi väärkohelda.

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil 01.01.2023–31.12.2023
1	Kinnisesse lasteasutusse paigutamise ennetamine, teenuse arendamine, spetsialistide koolitamine ning kinnise lasteasutuse töötajate tööõustamine	2023–2027	01.03.2023–30.12.2023
2	Mitmedimensioonilise pereteraapia arendamine	2023–2027	01.03.2023–31.12.2023
3	Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse arendamine, sh mobiilse sekkumise loomine	2023–2027	01.03.2023–30.12.2023

4	Hindamissüsteemi arendamine suure abivajadusega lastele sobivaima teenuse leidmiseks	2023–2027	01.03.2023–31.12.2023
5	Rakendustoe pakkumine dialektilise käitumisteraapia elluvijatele	2023–2027	01.03.2023–31.12.2023
	Kahjuliku seksuaalkäitumisega laste abivajaduse hindamise ja abistamise meetodite arendamine, sh hindamisvahendite, käsiraamatute tõlkimine ja hankimine ning spetsialistide koolitamine	2023–2027	01.02.2023–31.12.2023
	Lastemaja teenuste ja võrgustikutöö arendamine	2023–2027	01.02.2023–31.12.2023
	Ravimeeskondade täiendõpe seksuaalse väärkäitumise ja parafiiliate ravi alal	2023–2027	01.02.2023–31.12.2023

Tegevus 2.3. Valdkondadeülese lastekaitse korraldusmudeli väljatöötamine

Alategevus 2.3.1. Lastekaitseriformi väljatöötamiskavatsus valmib 2023. aasta teises kvartalis. Nimetatud väljatöötamiskavatsusest tulenevad ettepanekud nii regulatiivseteks kui mitteregulatiivseteks muudatusteks, mis hõlmavad muu hulgas üleriigilise lastekaitse juhtumikorralduse mudeli sätestamist ning riigi ja KOV-i ülesannete täpsustamist, et luua selgemad kohustused lastekaitse korraldamisel. 2023. aastal tehakse erinevate sotsiaal- ja lastekaitse juhtumikorralduse mudelite võrdlev analüüs, mille alusel otsustatakse riikliku juhtumikorralduse mudeli edasise testimise, adapteerimise ja rakendamise üle. Enne seadusandlike muudatusi tuleb nimetatud juhtumikorralduse mudelit koos riigi ja KOV-i uuenenud ülesannetega testida vähemalt 2–3 KOV-is. Selleks plaanitakse koolitada pilootprojektis osalevate KOV-ide lastekaitsetöötajad, sotsiaalvaldkonna juhid ja Sotsiaalkindlustusameti spetsialistid juhtumikorralduse mudelit kasutama ja kvaliteetse lastekaitse tööprotsesse looma. Laste kaasatuse edendamiseks kaardistatakse esmalt olemasolev olukord ning seejärel planeeritakse tegevused vajadustest lähtuvalt nt kaasatakse eksperte, korraldatakse koolitusi, kohandatakse lapsesõbralikke materjale jms.

Ettevalmistusi koostöös riigi (Sotsiaalkindlustusamet) ja pilootprojektis osalevate KOV-idega hakatakse tegema 2023. aastal.

Tegevuse elluviija: Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet

Sihtrühm: abivajavad lapsed ja nende pered, KOV-i üksused ja lastega ning laste heaks töötavad spetsialistid

Tegevus 2.4. Asendus- ja järelhooldusteenuse kvaliteedi parandamine ja mitmekesistamine ning perepõhise hoolduse arendamine

2023. aastal viiakse tegevusi ellu kolmes peamises suunas: perepõhise asendushoolduse edendamine, asendus- ja perekodude kvaliteedi arendamine ja toetamine ning elluastumise ja järelhooldusteenuse toetamine.

Perepõhise asendushoolduse edendamine, tugiteenuste pakkumine ja arendamine

2023. aastal jätkatakse hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperedele tugiteenuste pakkumisega, arvestades selleteemalise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse suundadega. Korraldatakse hange teenuste edasiseks pakkumiseks, et tagada teenuste jätkuv stabiilne kättesaadavus. Peretoetaja kompetentsimudelite alusel pakutakse peretoetajatele koolitusi või infoseminare oma kvalifikatsiooni täiendamiseks.

Jätkatakse kriisihoiduspere ja erihoiduspere teenuse pakkumisega, arvestades selleteemalise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse suundadega. Korraldatakse hange, et tagada teenuste jätkuv stabiilne kättesaadavus. Arendatakse välja kriisihoidusperele ühtne ettevalmistav koolitus.

Teavitustegevuste raames viiakse perepõhise asendushoolduse edendamiseks ellu järgmisi tegevusi: uudiskirja väljaandmine, kodulehe pidev ajakohastamine ja arendamine, erinevates meediakanalites artiklite avaldamine, tele- ja raadiosaadetes esinemine, *podcast*'ide tegemine, koostöös KOV-ide ja teiste koostööpartneritega (nt tugiteenuse osutajad, haridusasutused, tööandjad jne) vestlusringide ja muude teavitussürituste korraldamine, info- ja teavitusematerjalide loomine jms. Uuendatakse perepõhise asendushoolduse teavitustrateegia ning luuakse tegevuskava, et võimestada hooldusperele leidmist ja KOV-ide tegevusi sel suunal.

Asendus- ja perekodude teenuse kvaliteedi arendamine ja toetamine

2023. aastal jätkatakse asendus- ja perekodudele supervisiooniteenuste pakkumisega, korraldatakse hange, et tagada teenuste jätkuv stabiilne kättesaadavus. Pakutakse nõustamist alustavatele asendus- ja perekodudele ning uutele juhtidele. Luuakse asendushooldusteenuse standard ning korraldatakse sellest asendus- ja perekodude teavitamine. Jätkatakse kompetentsimudelid selgitavate materjalide loomisega ning toetatakse kompetentsimudelite kasutuselevõttu, sh vaadatakse üle valdkonnas pakutavad koolitused. Alustatakse tegevusi sobivate sekkumiste kasutusele võtmiseks, mis toetavad teenusestandardi ja kompetentsimudelite põhimõtete ellurakendamist ning tugevdavad lapse ja perevanema/kasvajata omavahelist suhet ja traumateadlikkust teenuse osutamisel.

Elluastumise toetamine ja järelhoolduse kvaliteedi arendamine

2023. aastal luuakse koostöös võrgustikupartneritega tegevuskava, milles nähakse ette peamised praktilised tegevused, mis toetavad asendushooldusel kasvanud isikute toetamist ja järelhoolduse kvaliteedi arendamist. Uuendatakse ja täiendatakse noortele ja KOV-idele mõeldud juhendmaterjale, täiendatakse ja värskendatakse veebis kättesaadavat infot. Korraldatakse info ja heade kogemuste jagamiseks seminare ja infotunde KOV-i spetsialistidele ja teistele võrgustikupartneritele. Alustatakse järelhoolduse kvaliteedi seiresüsteemi loomist ning viiakse ellu täiendavaid tegevusi valdkonna arendamiseks.

Tegevuse elluviija: Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet

Sihtrühm: asendushooldusel olevad lapsed, asendushooldusel kasvanud isikud, asendushooldusteenuse, järelhooldusteenuse ja turvakoduteenuse pakkujad, KOV-id, lastega töötavad spetsialistid ja võrgustikuliikmed

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil 01.01.2023–31.12.2023
1	Tugiteenuste arendamine ja pakkumine pere- ja asutusepõhise asendushoolduse pakkujatele	2023–2027	01.01.2023–31.12.2023
2	Kriisi- ja kutseliste erihooldusperede pilootprojekti jätkamine ja teenuse arendus	2023–2027	01.06.2023–31.12.2023
3	Perepõhise asendushoolduse teavitustegevused	2023–2027	01.01.2023–30.12.2023
4	Perepõhise asendushoolduse arendustegevused	2023–2027	01.01.2023–31.12.2023
5	Asutusepõhise asendushoolduse arendustegevused	2023–2027	01.01.2023–31.12.2023
6	Asendushoolduselt iseseisvasse ellu astuvaid noori toetavad tegevused (tugiisikute toetamine, grupid)	2023–2027	01.03.2023–31.12.2023
7	Järelhoolduse arendustegevused	2023–2027	01.03.2023–31.12.2023

2.5. Lapsi ja peresid ning tulemuslikku lastekaitsetööd toetavate IT-lahenduste loomine

Alategevus 2.5.1. Riikliku perelepitusteenuse osutamiseks vajaliku andmevahetuse loomine rahvastikuregistriga

Luuakse IT-lahendus, mille abil on võimalik riikliku perelepitusteenuse käigus sõlmitud vanemluskokkuleppe andmed edastada rahvastikuregistrile. Kui perelepituse tulemusena lepivad vanemad kokku ühise hooldusõiguse lõpetamises või muutmises, tuleb vastavad andmed edastada rahvastikuregistrisse, et lapse hooldusõigust puudutav oleks registris korrektset kajastatud. Andmete edastamiseks on vaja arendada sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrit (STAR) ja luua vajalik liidetus rahvastikuregistriga. IT-lahenduse arendustööd viib ellu Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus.

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil
--------	---------	--	--

		nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	
1	Viiakse ellu arendustegevusi	2023	01.01.2023–31.06.2023

Näitaja	Näitaja nimetus	Sihttase tegevuskava aastal 2023	Sihttase (2027)	Selgitus
Väljundnäitaja	Valminud STAR-i arendus vanemluskokkuleppe andmete edastamisest rahvastikuregistrisse	1	1	

Tegevuse elluviija: Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet, Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus

Sihtrühm: lapsed ja pered, Sotsiaalkindlustusamet (laste heaolu ja perelepitusteenuse spetsialistid), KOV-i üksused, lastega töötavad spetsialistid

Tegevus 2.6. Peresõbraliku tööandja märgise programmi arendamine ja rakendamine

Peresõbraliku tööandja märgise programmi rakendamine toimub 2023. aastal ESFi perioodi 2014–2020 vahenditest.

Tegevuse elluviija: Sotsiaalministeerium

Sihtrühm: poliitikakujundajad, töötajad, tööandjad

Tegevus 2.7. Kohalikes omavalitsustes pereteenuste loomine ja arendamine

Alategevus 2.7.1. Kohalikes omavalitsustes pereteenuste loomine ja arendamine

Eesmärk on luua ja arendada ennetus- ja peretöökeskusi ning suurendada KOV-s perede paremaks toimetulekuks pakutavate pereteenuste arvu ja kättesaadavust. Pereteenused on vanemlust ja paarisuhteid toetavad programmid, terviseedendus, tugigrupid, või muud teenused, mis toetavad perede toimetulekut. KOV peab juhinduma tegevuste arendamisel Sihtasutuse Lapse Heaolu ja Arengukeskuse (edaspidi LaHe) loodud tegevusmudelilt.

LaHe on välja töötanud ja 2022. aastal piloteerinud ennetus- ja peretöökeskuse tegevusmudelit „Perepesa“, et pakkuda süsteemset lahendust, kuidas toetada KOV-e lastele ja peredele mõeldud teenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamisel ning peredega tehtava ennetustöö tulemuslikkuse suurendamisel (edaspidi Perepesa).

KOV-le antakse sihitatud toetust Perepesa tööjookulude või Perepesa rakendamisel pakutavate pereteenuste kulude katmiseks. Projekti tegevuste elluviimise periood on 24 kuud ning see algab toetuslepingu sõlmimisest või lepingus nimetatud hilisemast ajast, aga hiljemalt kahe kuu jooksul lepingu sõlmimisest.

Taotleja saab olla KOV, mis on täitnud järgmised tingimused:

1. Perepesa rahastamiseks eelarvelised vahendid on tegevuse toimumise aastat kajastavas eelarves kinnitatud või esitab volikogu sellekohase kinnituskirja;
2. Eelarvestrateegias on kinnitatud vahendid Perepesa tegevusmudeli jätkusuutlikuks rahastamiseks.

3. KOVil on läbitud konsultatsioon „Perepesa“ tegevusmudeli rakendamiseks või mobiilse Perepesa teenuse arendamiseks koostöös LaHega ja KOV esitab LaHe kinnituskirja konsultatsiooni toimumise kohta.

Toetatavad tegevused:

1. Perepesa loomine

Toetatav tegevus: Perepesa loomine KOVis, mille haldusterritooriumil seda seni ei ole.

Sihtrühm: pered lapseootusest kuni kooliminekueni.

Abikõlblikud kulud: Perepesa tööjõukulud.

Tööjõukulu piirmäärad kalendrikuus töötaja kohta:

1) ennetus- ja peretöökeskuse juht vastavalt tegelikele tööjõukuludele, kuid mitte rohkem kui brutotöötasu 1900 eurot ja tööandja tööjõukulu kokku 2542 eurot töötaja kohta kalendrikuus täistööaja korral.

2) mängutoa juhendaja-koordinaator vastavalt tegelikele tööjõukuludele, kuid mitte rohkem kui brutotöötasu 1424 eurot ja tööandja tööjõukulu kokku 1905,31 töötaja kohta kalendrikuus täistööaja korral.

2. Mobiilne Perepesa teenus

Toetatav tegevus: KOV, kus on Perepesa, kuid mis soovib pakkuda ja arendada mobiilset Perepesa teenust, mille raames osutatakse pereteenuseid muudes KOV piirkondades, kui seni.

Sihtrühm: pered lapseootusest kuni kooliminekueni.

Abikõlblikud kulud: mobiilse Perepesa pereteenuse osutamisega seotud kulud keskusest väljaspool, sh tööjõukulud.

Taotlusvooru eelarve ja toetuse maksimaalne summa

Taotlusvooru eelarve nimetatakse tegevuste kaupa taotlusvooru avamise teates. Taotlusvooru avamise teates võib nimetada ka tegevuste kaupa vooru maksimaalse toetuse summa taotluse kohta.

Taotluste menetlus ja lepingute sõlmimine

1. Sotsiaalministeerium teavitab taotlemise võimalusest kodulehel vähemalt viis kalendripäeva enne taotlemise algust. Kodulehele lisatakse viide TAT-le.

2. Taotlemine on avatud kuni vahendite ammendumiseni.

3. KOV esitab toetuse saamiseks Sotsiaalministeeriumile digitaalselt allkirjastatud taotluse e-posti aadressil info@sm.ee märksõnaga „Perepesa“. Taotluse kättesaamise kohta saadetakse kinnitus taotluses märgitud e-posti aadressil. Koos taotlusega esitatakse tegevuste eelarve, eelarve seletuskiri ja tõendid tingimuste täitmise kohta.

4. Taotluse menetlemise aeg on 30 tööpäeva taotluse Sotsiaalministeeriumile esitamisest arvates.

5. Sotsiaalministeerium kontrollib, kas toetuse andmise tingimused on täidetud.

6. Toetus määratakse, kui toetuse andmise tingimused on täidetud.

7. Sotsiaalministeerium sõlmib toetuse määramisel KOViga toetuse kasutamise lepingu (edaspidi leping). Täpsemad abikõlblikkuse, toetuse kasutamise ja väljamaksmise tingimused sätestatakse lepingus.

8. Sotsiaalministeerium edastab lepingu KOVile allkirjastamiseks. Kui KOV ei allkirjasta lepingut kümne tööpäeva jooksul selle kättesaamisest arvates, loetakse, et KOV on toetusest loobunud.

Tegevuse elluviija: Sotsiaalministeerium

Sihtrühm: 0–18-aastaste lastega pered ning laste või peredega töötavad spetsialistid

Jrk nr	Tegevus	Tegevuse üldajaraam (näidatakse periood, mille jooksul nimetatud tegevust programmi ajal ellu viia planeeritakse)	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil
1	KOV toetatavate tegevuste planeerimine, toetustingimuste kavandamine ja kehtestamine	2023	01.04.2023–31.07.2023
2	Toetuse taotlemise avamine ja taotluste menetlemine, lepingute sõlmimine	2023-31.01.2024	01-31.12.2023